

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 240—
za pol leta K 120—

NOVIČAS

Obratovanje in upravljanje v
kreditni službi (K. 6) — Telefon
redništvu št. 50 — Telefonski
— upravljanje št. 528 —

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 60—
za en mesec K 20—

V upravi stane mesečno K 18—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Posamezna številka stane K 140

Za železnice in železničarje.

Mizerija našega železniškega prometa se je obravnavala na zadnji seji narodne skupščine. Razni govorniki so poleg ministra naštevati vzroke prometne mizerije in dajali nasvete za izboljšanje. Naš Jože Gostičar je povedal odkrito besedo, da ne gre govoriti le o mrtvih pragovih in strojih, marveč predvsem o živih ljudeh-železničarjih. Izvajal je:

Jasno je, da je naš železniški promet jako slab in da je treba krepke roke, ki ga bo mogla popraviti. Za to, da imamo slab promet, je mnogo vzrokov. Danes smo slišali upravne vzroke slabega saobračaja. Toda poleg upravnih vzrokov je po mojem mnenju eden glavnih vzrokov ta, da je železniško ministrstvo odvisno od finančnega ministrstva.

Brez železniškega prometa država nima svojih dohodkov, brez železniškega prometa ni trgovine, ni industrije, ni obrti. Zaradi tega železniški promet ne sme biti odvisen od železniškega proračuna, oziroma od kakega prebitka proračuna železnice same. Železniško ministrstvo in saobračaj morata biti v tem oziru neodvisna, ker je sicer nemogoče izboljšati naš promet. Znani so mi slučaj, ko je bilo treba nabaviti to in ono: premog, prago ve in druge stvari. Toda reklo se je: »Ni kredita!« Gospodje, na ta način prometa ne moremo izboljšati. Ako železniški minister nima kredita, potem je vsaka beseda zaman in se ne more nič storiti. Radi tega moramo stati na stališču, da moramo dati železniški upravi to, kar potrebuje za vzpostavljanje prometa in izvrševanje svojih nalog, ker sicer nimate nobenega človeka v državi, ki bi mogel izboljšati to, kar je državi najbolj potrebno, to je železniški saobračaj. Neodvisnost proračuna železniškega ministrstva samega bo predvsem popravila naš saobračaj.

Gotovo je, da je uprava sama mnogo zakrivila, ker je marsikaj zamudila, in radi tega tudi razmere še danes niso take, kakršne bi morale biti. To vemo vsi. Toda to se ne more popraviti brez denarja. Če hočemo popraviti železniško upravo, potrebujemo predvsem to, kar je potreba za vojsko, to je denar.

Ako je železniško ministrstvo odvisno od finančnega ministrstva, je tudi jasno, da ne more vršiti svoje naloge. Radi tega trpi ves naš promet, naša trgovina, in radi tega se dogajajo stvari, da n. pr. gotova podjetja ne dobijo vagonov, in sicer podjetja, ki so nujno potrebna z ozirom na javni blagor, za stavbarstvo itd. Tako imamo n. pr. v Srbiji cementno tvornico v Ralji, ki ne more dobiti vagonov, da transportira cement v južno Srbijo, kjer je vse razrušeno itd. To je velikanska škoda za tiste, ki to blago nujno potrebujejo.

Prav tako so velike težkoče pri razdeljevanju raznovrstnega blaga na posamezne postaje. Sedaj se najprej določi, koliko blaga naj dobi vsaka postaja, in se to najstrožje kontrolira. Velikokrat je to jako težko in radi tega bi bilo najbolj pametno, težko in radi tega bi bilo najbolj pametno, da dobi vsaka postaja, kar zahteva, in se potem kontrolira, ali je postaja porabila to blago v tisti namen, za katerega je bilo določeno.

Gotovo je, da se nahaja danes železniško osebje v težkem položaju in da v resnici ni mogoče zahtevati od tega osebja, da bi v takem položaju moglo vršiti svojo nalogo. In če bi se to zahtevalo, bi se zahtevalo nekaj nepravilnega. Naši železničarji so bili in so še danes vsi brez razlike dobri ljudje, ki vestno izvršujejo svojo službo. Toda če je človek lačen, če nima obleke, če nima stanovanja, potem nikar ne zahtevajte od njega, da izvršuje svojo službo tako, kakor bi jo moral vršiti. Ne more je vršiti radi tega, ker so njegove telesne sile opešale in nima več tiste moči, kot jo je imel poprej. Radi tega je potrebno, da se v tem oziru napravi remediura in da se tudi s tega stališča naš promet kolikor mogoče vzpostavi in preprečijo stvari, katerih bi nikdo ne želel.

Da je temu tako, da je danes ne samo železniško delavstvo, ne samo železničarski uslužbenci, marveč da smo vsi brez razlike prišli v položaj, da skoro živeti ne moremo, je krivo naše kapitalistično gospodarstvo. Mi se nabijamo v sredi velekapitalističnega gospodarstva. Kdo ima danes v rokah vse naše gospodarstvo?

Velebanke, izvozničarji, navijači cen itd. Vse imajo ti ljudje v rokah in to je ravno prokletstvo za našo državo. Kdo je kriv, da pada naša valuta, da imamo vsak dan večjo draginjo? Mislim, da samo velekapital, ki izkorišča in izmoggava do krvi in kosti vse ljudstvo. Prost izvoz za vse proti tuji valuti! Nikdo ne plačuje v naši valuti. Zakaj imamo naš denar? Mi kupujemo blago za tujo novico in prodajamo naše blago za tujo valuto. Italijani jedo danes naše meso zastoj (posl. Brandner: »Zato nas pa preganjajo!«), medtem ko pri nas naš človek ne more izhajati. To je gospodarstvo, ki uničuje nas, uničuje državo, uničuje ljudstvo. Zato je treba, da stori vlada potrebne korake, da se to omeji. To se ne pozna samo v privatnem življenju, ampak v življenju naših železničarjev, ki morajo radi tega, da se polnijo blagajne gotovih brezvestnih spekulativov, stradati. Vlada ni doslej storila ničesar, da se omeji ta divja konkurenca. (Posl. Brandner: »Nima zmisla in tudi ne sposobnosti za to!«) Vlada je za to odgovorna in mora skrbeti, da tisti, ki državi služijo, dobe toliko, da morejo živeti. (Klici: »Tako je!«)

Imamo železničarje vseh vrst, ki danes v teh razmerah na noben način ne morejo izhajati. Njihove zahteve se ne upoštevajo.

Ponesrečeni shodi samostojnih.

Zaupnice Ljudski Stranki. — Ljudstvo obsoja vladni sistem.

Št. Janž, 25. marca. (Izv.) Danes se je tu vršil javen shod SKS ob velikanski udeležbi. Poročati bi imela poslanec Majcen in minister Pucelj. Prvi sploh ni prišel do besede, minister Pucelj pa je govoril v največjem hrupu in trušču. Vsako izvajanje so mu zborovalci vrgli nazaj. Rudar Gruden je govoril, kaj je vse SKS obljubljala rudarjem in kaj ni storila. Na koncu shoda je bila z velikansko večino glasov sprejeta resolucija, ki izreka najhujšo nezaupnico poslancem SKS.

Dobrépolje, 26. marca. (Izv.) Za danes po prvi sveti maši je sklicala SKS javen shod v Šlihovu dvorano. Prišlo je mnogo ljudstva ter poslanca SKS mesar in gostilničar ter trgovec Majcen iz Šent Janža ter Kušar. Za predsednika je bil izvoljen na predlog župana Franc Zevnika posestnik Jos. Strnad (SLS), ki je dal besedo posestniku Antonu Pogorelcu, načelniku okrajne Kmetске zveze za velikolaški sodni okraj. Le-ta je v svojih izvajanjih podrobno naslikal pogubonosno izdajalsko politiko SKS in žel za svoj govor burno odobravanje. Shod je trajal skoro dve uri. Majcen in Kušar nista prišla niti do besede. Z medklici je Majcen posval prisotne kmete s teleti, kar je vzbudilo splošno ogorčenje. Ob koncu shoda sta bili sprejeti dve resoluciji: Prva izreka SKS popolno nezaupnico in pozivlja vse ljudstvo Slovenije, naj obračuna z izdajalci tako, kot Dobrépoljčani, druga pa izjavlja popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in SLS. Kušar in Majcen sta osramočena pobrala potne kovčke in odšla. Trojica orožnikov, ki je z nasajenimi bajoneti stražila zborovalno dvorano, ni imela nič opravka.

Maribor, 27. marca. (Izv.) Včeraj je doživel minister Pucelj in samostojna kmeč-

Zanje imamo kvečjemu nekoliko lepih besed. Želel bi, da gospod minister saobračaja najresneje upošteva zahteve naših železničarjev, da čimprej da železničarjem to, kar potrebujejo, da bodo mogli izvrševati svojo službo.

Z ozirom na vse to in z ozirom na to, kar smo danes slišali od strani predgovornikov in zlasti od strani gospoda ministra samega, se vidi, da je treba tukaj resnih korakov. Kako se bodo ti resni koraki izvršili, to je drugo vprašanje. Gotovo je, da je treba za vse to predvsem denarja in da so na tem, da se vzpostavi železniški promet, zainteresirani vsi sloji našega naroda. Mi vidimo, da sedaj to kapitalistično gospodarstvo polagoma bankrotira. Zaradi tega bi bilo morda dobro misliti na to, kako bi se socializirale naše železnice. (Tako je!) Pri tem naj bi participirala država in vsi železniški uslužbenci, udeleženi naj bi bili konsumenti itd. To je sicer misel, ki jo jaz ne postavljam kot kardinalno misel, ampak misel, ki bi v marsikakem oziru pomagala. Sedanji režim teh stvari, če se ne popravi, ne bo spravil v red. Zato je moje mnenje, da bo poleg drugih stvari, ki so tudi potrebne, socializacija marsikaj popravila. (Odobravanje in ploskanje na desnici.)

ka stranka velik poraz v Sv. Lenartu v Sl. Goricah, kamor je SKS sklicala javen shod, ki se je vršil v Sokolskem domu. Na shod so prišli v veliki množici pristaši SLS pod vodstvom 30 županov in poslancev Žebota. Ob pol 9. uri je minister Pucelj otvoril zborovanje in samovoljno imenoval za predsednika nekega Krambergerja. Radi tega absolutističnega nastopa je zavladalo veliko razburjenje. Ljudstvo ni pustilo, da bi minister Pucelj govoril. Očitno mu je skrivno na slabem gospodarstvu itd. Pucelj je vsled tega prosil poslance Žebota, da bi se z njim pogajal. Poslanca Mermolja in Dobnika je množica izžvižgala in sta po večkratnih ponesrečenih poizkusih izginila. Minister Pucelj in njegovi pristaši so poskušali govoriti, ko pa so videli, da je vsak trud zaman, je Kramberger ob dveh zaključil shod. Proti nastopu Pucelja so najbolj odločno protestirali bivši pristaši SKS iz Sv. Barbare, nekdanje trdnjave samostojnih.

Ves pobit se je minister Pucelj odpeljal iz Sv. Lenarta v Apače, kamor je šel snubit nemške kmete, ki so ga zbrani v veliki množici pričakovali. Govoril je v nemškem jeziku poslanec Dobnik, katerega je odgovorilo več govornikov. Ti so očitali delovanje sedanje vlade in ob velikem odobravanju izrekli nezaupnico Pucelju. — Po Puceljevem odhodu so se zbrali v Št. Lenartu pristaši SLS. Govoril je poslanec Žebot. Zborovalci so soglasno sprejeli več resolucij, v katerih izrekaajo obsodbo sedanjega sistema, odrekaajo Pucelju pravico govoriti v imenu Slovencev, se zahvaljujejo Jugoslovanskemu klubu, zahtevajo izenačenje davčnih bremen, revizijo ustave in takojšnji razpis novih volitev.

Upravna razdelitev države.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Včerajšnji dan so se vršila v vladnih klubih posvetovanja glede administrativne razdelitve države za slučaj, da ta odbor ne bi do 1. aprila končal svoje delo. Doslej so odredeni sledeči sedeži oblasti: Bitolj, Belgrad, Beč-

kerek, Novi Sad, Osijek, Varaždin, Zagreb, Maribor, Ljubljana, Sušak, Dubrovnik, Split, Cetinje, Mostar, Sarajevo, Tuzla, Banjaluka, Kragujevac, Niš, Skoplje. Za ostale oblasti se še niso zedinili.

Jugofašisti napadajo.

Split, 27. marca. (Izvirno.) V soboto zvečer so jugofašisti izvršili več zelo predrznih napadov na voditelje in pristaše opozicijskih strank. Pred hotelom »Saloma« je več teh junakov ustavilo urednika »Jadrana« in bivšega poslanca Banića. Banić je bil nevarno ranjen v sence in se je onesvestil, na kar so jugofašisti gazili po njem. Precej je ranjen Gomišček, ki so mu prizadejali več ran na rokah in čelu. Na šetališču so ti omladinci napadli urednika »Težakih Novin« Šimetina. Pristaši Hrvatske pučke stranke in ostalih opozicijskih strank niso v Splitu več varni življenja, posebno še ker štiti jugo-

fašiste policija. O napadu na Banića je bila policija obveščena že v soboto zvečer, vendar ni še v nedeljo popoldne zaslišala Banića.

Današnja predborza.

Zürich, 27. marca. (Izv.) Na današnji predborzi notirajo: Budimpešta 0.59, Berlin 1.58, Italija 26.30, London 22.89, New York 514, Pariz 46.45, Praga 9.15, Dunaj 0.07, Zagreb 1.58, Varšava 0.13, Holandska 104.50, avstrijska krona 0.07.

Dunaj, 27. marca. (Izv.) Danes notirajo na predborzi: Zagreb 22.50, Italija 386, Praga 195.

Proti srbski hegemoniji.

Petkovi seji zakonodajnega odbora je bilo predloženo poročilo odbora o oblastnih in srezkih samoupravah. Večina je zakonski predlog sprejela. Nato preide odbor na dnevni red: Splošna debata zakona o administrativni razdelitvi države. Svetislav Popović izjavlja, da se Srem ne sme razdeliti. V tem vprašanju so si demokratje in radikalni edini. Posl. Rajar pravi, da je ponosen nato, da je SKS glasovala za ustavo. Samostojni so na centralizem prisegli, in to prisego hočejo tudi držati do konca. Po govoru posl. Gjonovića povzame besedo dr. Janko Šimrak. Med njegovim govorom so demokratje tako besneli, da je prišlo do najburnejših prizorov in da se je morala seja prekiniti. Govornik je naglašal, da je delal Jugoslovanski klub od početka do danes na to, da se ustvari sporazumna ustava, glasom katere bi imeli Slovenci, Hrvati in Srbi enak vpliv v državi. Demokratje in radikalni pa so ustvarili centralizem, vladno birokracijo in nadvlado srbskega naroda nad Hrvati in Slovenci. Kadarkoli nastopamo zoper parcelacijo Hrvatske in Slovenije, nam zagotavljajo, da bo razdeljena tudi Srbija. Makari! Ali pozablja se, da je Srbija vstopila s sedanjo državo kot plemenska država, ki je obdržala svoje tradicije, svoje finance in svoj Belgrad. Hrvatom in Slovincem pa so vzeli svojstvene lastnosti. In tako smo prijadrali danes do revolucionarnega stanja v vseh panogah države. Na demokratske medklice, da se Hrvatje imeli v bivši Avstro-Ogrski manj svobode kot danes, poudari dr. Šimrak, da smo sedaj v svoji lastni državi in da zato s tem večjim poudarkom zahtevamo več pravice. In vemo, da bomo prišli do ravnopravnosti, ker hegemonija ne bo trajala dolgo. Demokratje so pri tem začeli vzklikati »avstrijskem mentalitetu«, dr. Šimrak je na medklice reagiral, vsled česar je prišlo do tako burnih prizorov, da se je morala seja za pet minut prekiniti.

Po zopetni otvoritvi seje je dr. Šimrak ostro napadel velesrbsko politiko hegemonije in amputacije, poudaril je, da hrvatski in slovenski demokratje predstavljajo komaj par odstotkov svojih narodov, kritiziral je finančno politiko, ki naravnost izmoggava prečane, govoril o zapostavljanju vojski, o vzrokih nezadovoljstva med ljudstvom ter o preganjanju v Dalmaciji in Bosni.

Govor dr. Šimraka je demokrate ponekod naravnost pobesnel. Ko je za njim skušal dr. Marko Trifković dokazati, da v državi ni hegemonije, je dr. Šimrak odgovarjal in izjavil, da ni dr. Trifković ovrgel niti ene trditve, ki jih je navedel proti zakonu o upravni razdelitvi države, ki je nesreča za Jugoslavijo in ki tira Slovence in Hrvate v obup.

„Novi čas“

bo veljal vsled velike podražitve tiskarne od 1. aprila 1922 dalje:

V Jugoslaviji:

na mesec	K 30—	Din 750
na četrt leta	K 150—	Din 2250
na pol leta	K 300—	Din 4500
na celo leto	K 360—	Din 9000

Samo sobotne številke veljajo na celo leto K 70— Din 1750.

Posamezne številke v prodaji K 2— 50 p.

Za inozemstvo:

na mesec	K 50—	Din 1250
na četrt leta	K 150—	Din 2750
na pol leta	K 300—	Din 7500
na celo leto	K 600—	Din 15000

Protest proti dogodkom na Reki.

Pariz, 27. marca. (Izv.) Belgrajska vlada je poslala Zvezi narodov protest radi dogodkov na Reki.

Radikalni in demokratski dijaki demonstrirajo.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Včeraj se se vršile na belgrajskem vsenčlilšču volitve za odbor fonda za podpiranje potrebnih dijakov. Postavljenih je bilo sedem kandidatnih listin: demokratska, radikalna, le-

munistična, republikanska, zemljeradniška, združenih socialistov in neodvisna. Volitve so se vršile cel dan in je bil sinoči ob 10. uri razglašen izid. Dobili so: demokratije 432, radikali 315, komunisti 400, republikanci 114, agrarci 87, socialisti 37 in neodvisni 14. Zanimivo je, da so sedaj dobili demokratije več glasov kakor radikali, ki so bili dosedaj najmočnejša stranka na univerzi. Veliko so pridobili tudi republikanci, ki so pri dosedanjih volitvah dobili še vedno samo izpod 70 glasov. Komunisti so kljub zapostavljanju pri delitvi stipendij, brezplačne hrane, stanovanja in drugih podpor, napredovali.

Ko je bil razglašen izid, so demokrati visokošolci razvili s r b s k o zastavo in odšli v sprevedu pred stanovanje Stojana Protića in pričeli klicati proti njemu. Za njimi so prišli tudi radikali, ki so vzklikali demokratom: Živele ubojice! Demokratije in radikali so nato drug drugega pričeli obkladati z najraznovrstnejšimi priimki, na kar so demokratije odšli pred stanovanje Svetozara Pribičevića. Za njimi so prišli tudi radikali, ki so na ves glas vzklikali: Živele protekcionisti! Živele stipendisti! Živele ubojice! in slično, tako da vzklikov demokratov ni bilo niti slišati. Pribičević se ni pojavil na plenu. Na Terazijah je nato prišlo do spopada med obema strankama, vendar pa policiji ni bilo treba nastopati.

STAVKE NA ČESKEM.

Praga, 25. marca. (Izv.) Listi poročajo, da je državna konferenca steklarjev v Teplicah včeraj sklenila, da ne bo začela delati pod novimi pogoji, ki so jih stavili delodajalci.

KRIZA ANGLIJE IN AMERIKE.

Pariz, 25. marca. (Izv.) Iz Londona poročajo: V 36 glavnih pristaniščih Velike Britanije se nahajajo trgovski ladje s približno dvema milijonoma ton prostornine, ki ne morejo dobiti tovara. V Zedinjenih državah je položaj še slabši, ker je tam 12 in pol milijona ton ladijske prostornine, last države, ki se ne more natovoriti.

DEMONSTRACIJE V ZAGREBU.

Zagreb, 27. marca. (Izv.) Vsled dogodkov v soboto zvečer pred Hrvatskim Sokolom, ko so jugofašisti streljali na razne osebe, se je včeraj zjutraj zbrala akademska omladina in protestirala proti takim dogodkom. Ko je prišla omladina pred zgradbo jugoslovanskega Sokola, je policija demonstrante razgnala.

HRVATSKI ŠPORTNIKI NA ŠPANSKEM.

Zagreb, 27. marca. (Izv.) »Gradjan-«ki, športni klub zagrebški, je dosedaj na Španskem odigral dve tekmi z Barcelono in dosegel precej neugodne rezultate. Pri prvi tekmi je Barcelona zmagala s 5 : 0, pri drugi pa z 3 : 0. Občinstva je bilo nad 20 tisoč, ki je bilo zelo pristransko.

Politični dogodki.

+ Shodi SLS. Na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. t. m. se je vršil zelo dobro obiskan shod SLS na Slivnici pri Kostanjevici. Poslanec Stanovnik je poročal o delu in taktiki Jugoslovanskega kluba, poslanec Sušnik pa je žigosal finančno in gospodarsko politiko. Ljudstvo je napeto

poslušalo izvajanja, jim pritrjevalo in izreklo Jugoslovanskemu klubu popolno zupanje. — Popoldne se je pa vršil v društveni dvorani občini zbor KZ, katerega se je udeležilo okoliško prebivalstvo v velikem številu. Poročala sta ista dva poslanca o organizaciji kmetskih in županskih zvez ter bodrila na najodločnejši nastop v SLS. Ljudstvo je vzelo poročili obeh poslancev z velikim odobravanjem na znanje in izreklo zaupnico Jugoslovanskemu klubu. — Dne 26. t. m. pa se je vršil shod SLS v Šent Jurju pri Grosupljem. Poročal je poslanec Stanovnik o delu Jugoslovanskega kluba, o velesrbski hegemonistični politiki in je razvil program SLS za bodočnost. Zborovalci so pazno sledili poslančevim izvajanjem, obsodili so samostojne, Jugoslovanskemu klubu pa so izrekli zaupnico. Sprejetih je bilo več resolucij.

+ Politična morala. Ministrski svet je sklenil, da se da pasivnim krajem v Sloveniji na razpolago 8 milijonov kron. Ta vsota naj se razdeli med siromake vseh slojev. Minister dr. Gregor Žerjav pa je brzojavil iz Dubrovnika narodni skupščini, da naj se teh osem milijonov kron razdeli med demokratske in soc. demokratske gospodarske organizacije tako, da bi bile vse ostale organizacije pri razdelitvi živili izključene. Poslanec Brodar je v imenu Jugoslovanskega kluba najodločnejše protestiral pri namestniku ministra za socialno politiko dr. Krstljju proti takemu barbar-skemu postopanju, s katerim se hoče celo pri prehrani stradalajočih uveljaviti strankarstvo. — Tako poročilo. Iz njega je pa razvidno dvoje. Prvič, da so Kristanovi socialpatriotje in demokratije v najožjem ob-jemu, drugič pa, da dr. Žerjav še ni opustil tistih metod, kot jih je praktical za časa predsedovanja pri deželni vladi v Ljubljani, ko so njegovi »samostojni« otroci lovili pristaše za SKS na pšenico, koruzo in sladkor kakor love ljubljanski penzionisti kaline in druge ptice na limanice. Tako postopanje ministra imenujemo strankarsko ali pa še hujše!

+ Reški dogodki. Zanella zbora je s svojo konstituantno v Kraljeviču ob reški meji, stoječ na stališču, da je bila od ljudstva izvoljena in da ima edino ona oblast na Reki, katere se bo v najkrajšem času v polni meri poslužila. Fašisti so pod vodstvom Cabrune poizkusili napad na Zanellijeve pristaše, a so bili ujeti. Zanella pa je apeliral na Pašića, naj ukrene vse, da se čim prej upostavi mir in red na Reki. Reški fašisti nameravajo napasti Sušak, ker so jugoslovanske oblasti aretirale Cabrunijeve atentatorje v Kraljeviču.

Dnevni dogodki.

— V Trzinu bodo tridnevne duhovne vaje za moše in mladeniče. Pričetek bo v sredo zvečer ob 7. uri pri sv. Andreju. Vsak dan bosta dva govora: zjutraj ob petih in zvečer ob sedmih. Sklep bo na tiho nedeljo zjutraj s skupnim sv. obhajilom in zahvalnico. Vodil jih bo frančiškan p. Salvator. Opozorimo zlasti delavske kroge in vabimo na milostipolni čas.

— Vlom v Kranju. V noči od četrta na petek so vlomili tatovi v pisarno tvornice Vulkan v Kranju in odnesli veliko blagajno št. 2, ki je težka čez 2000 kg. Bilo je pa tedaj v blagajni le okrog 2000 kron ter več listin in delavskih knjižic. Ročne bla-

gajne, v kateri je bila ta večer večja vsota denarja za izplačevanje delavcev, se pa vlomilci niso dotaknili. Vlomilec so na sledu.

+ Cestni rop. Dne 14. marca t. l. je bil posestnik Rudolf Gestel iz Prerigele stev. 11 občine Nemška Loka na deželni cesti v bližini Spod. Bukove gore od neznanih dveh storilcev napaden in mu vzet znesek 282 Din 25 p z usnjato denarnico. — Gestel je šel navedenega dne iz sejma iz Črnomlja. Njemu sta se v vasi Maverle pridružila tudi omenjena storilca in so vsi trije skupno potovali po zgornji navedeni cesti, nakar sta ga sopotnika na omenjenem kraju napadla ter po izvršenem dejanju pobegnili v gozd v smeri proti Črnomlju.

+ Izidor Steiner, trgovec z znamkami in starinami, kupuje dne 28. in 29. t. m. od 10. do 1. ure in od 3. do 4. ure v hotelu »Union« (št. sobe pri portirju) vsakovrstne jugoslovanske in druge znamke kakor tudi vsakovrstne antikvite posebnost stare violine po najvišjih cenah.

Ljubljanski dogodki.

Ij Seja kluba občinskih svetovalcev SLS bo nocoj ob 8. uri zvečer v posvetovalnici KTD, Jugoslovanska tiskarna I. nadstropje. Posebna vabila se niso razposlala. — Načelnik.

Ij Sklep sv. misijona. Osemidnevni sv. misijon v novi cerkvi sv. Jožefa se je zaključil včeraj zvečer ob sedmih z obhodom Najsvetejšega. Procesija se je pomikala po Ciril-Metodovi ulici, Zarnikovi ulici, Streliški ulici ter se vračala po Zrinjskega cesti nazaj v cerkev. Noč je bila temna in oblačna. Vse hiše, mimo katerih se je pomikala procesija, so bile razsvetljene, posebno lepo Jarčeva vila. In ko je oko gledalo stolne gorečih sveč v rokah vernikov, se srce ni moglo ubraniti bajnega vtisa. Najsvetejšega je nosil stolni prošt g. Andrej Kalan. Lep vtis je napravila dijaška Marijina družba s svojo lepo zastavo. V prostrani cerkvi je bilo do 3000 ljudi. Zadnji kotiček je bil poln in nabit. Po zahvalni pesmi in po blagoslovu se ljudstvo kar ni moglo ločiti od cerkve. Naj bi bili sadovi sv. misijona obilni in trajni. G. govornikom najlepša hvala za temeljite pri-dige!

Ij Ljubljanski trg. Tržni promet je bil zadnje tedne jako živahen. Došlo je na trg več dobrega blaga. Mese ne primanjkuje, pač pa kvaliteta govejega mesa ni primerna. Goveje meso I. vrste 48 K-kg, II. vrste 34 K, teletina 48 K, svinjsko meso 60 do 70 K, slanina I. vrste 90 K, mešana 32 do 86 K, mast 90 do 100 K po kvaliteti, šunka 100 do 110 K kg, prekajeno meso I. vrste 96 K, II. 90 K, koštrun 30 K, jagnje 32 do 34 K, kozlič 40 do 44 K, kg hrenovk 80 K, kg pol prekajenih kranjskih 100 K, suhih kranjskih 140 K; kokoš 100 do 130 K; krapi 40 K kg; mleko 10 K liter. Glede mleka vlada občutno pomanjkanje, kvaliteta slaba. Surovo maslo kg 130 K, čajno 180 K, jajca 3.50 do 4 K. — Moka št. 0 27 K, najslabša črna 24 K, kaša 22 K, ješprenj 28 K, otrobi 10 K, koruzna moka 19 K, ajdova moka I. vrste 30 K, II. 28 K. — Zelenjave je na trgu veliko, tako da je precej izbire; cene so nekoliko padle. Kislo zelje 14 do 16 K kg, čebula 24 do 28 K, česenj 28 do 32 K, krompir 5.50 do 7 K, repa 5 K, kislja repa 10 do 12 K. —

Špecerijsko blago: kava Portoriko 170 K, Santos 120 K, Rio 112 K, bel kristalni sladkor 58 K, kocke 66 K, riž I. vrste 40 do 46 K, II. vrste 32 K, namizno olje 94 K, jedilno 88 K, cel poper 88 K, zmlet 98 K, sladka paprika 150 K, testenine I. vrste 40, II. 36 K.

Ij G. Mihajlo Acimović je priobčil v sobotnem »Sl. Narodu« nekaj popravek, češ, da je vse, kar se o njem govori, popolna neresnica, kar da bo dokazalo sodišče. To sklicevanje g. Acimovića na sodišče nas precej čudi, kajti g. Acimović je takoj pobral sila in kopita, čim je pričelo ljubljansko sodišče voditi proti njemu preiskavo po § 101 k. z. in odpotoval v Belgrad, kjer je prosil za dopust in za premostitev iz Ljubljane. Da se je g. Acimović tako zelo zamerila Ljubljana, je več kot sumljivo, kajti že leta 1920 je bil s kraljevim ukazom iz nje prestavljen, pa se je z vsemi štirimi branil in potom svojih visokih prijateljev dosegel, da je ostal. Nadalje čujemo, da je prisel v Ljubljano g. Ilija Nikolajević, šef kazenskega (krivičnega) oddelka generalne direkcije carin, da preiskuje zadevo na carini in sodnji. G. Nikolajevića poznamo v Ljubljani kot dobrega prijatelja g. Acimovića in je bil leta 1920, ko se je mudil par mesecev v Ljubljani, stalni gost gospe, o kateri je bilo v zadnjih noticah govora. Razmere so mu toraj dobro znane in je jasno, da bo vodil preiskavo z vso natančnostjo in objektivnostjo.

Ij Moka 0 po K 23. — za kg se dobi pri mestni aprovizaciji na Poljanski cesti št. 15, če se vzame tudi ržena moka.

Ij Črn pled se je zgubil v nedeljo zvečer med procesijo pri sv. Jožefu. Pošten najditelj se vljudno naproša, da ga odda v zakristiji cerkve sv. Jožefa proti primerni nagradi.

Naša društva.

I V stolni »Prosveti« predava danes, dne 27. marca zvečer ob 8. uri v dvorani Rokodelskega doma g. Vekosl. Vrtovc o zelo aktualnem predmetu. Člani in sploh prijatelji naše organizacije, posetite tudi to predavanje v prav obilnem številu!

d V šentepetrski prosveti bo danes ob 8. uri zvečer velezanimivo predavanje. Vabimo!

Vsak naročnik naj pri-dobi vsaj 2 nova!

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Išče se tovarniški jermenar in sedlar

z dobrimi spričevai o enakem službovanju, kateri se razume na vsa v poštev prihajajoča dela. Ponudbe na bombaževu predil-nico in tkalni-co v Trzinu.

Tunel.

Roman. Spisal Bernhard Kellermann. — Poslovenil Peter Mlakar.

»Ali še zmerom pišeš, Mac?« je vprašala; toliko da je odprla usta.

Mac je odvrnil: »Go on and sleep. — Lezi in spi.« Toda njegov glas je zvenel tako globoko, da se je v rahli vročici polsnu morala smejati.

Zaspala je. A naenkrat je čutila, da ji je postalo mrzlo. Vzbudila se je, vsa nemirna in čudno plaša, ter pomislila, zakaj jo je prevzela taka groza. Takoj ji je prišlo na misel. Sanjala je: prišla je v sobo male Edith. Kdo je tam sedel? Ethel Lloyd. Ethel Lloyd je sedela tam, lepa, da je jemalo vid, z diamantom na čelu, ter je malo Edith skrbno spravljala v posteljico — čisto tako, kakor da je njena mati...

Mac je sedel golorok na koncu divana ter pisal. Škrnila je kljuka in Maud je stala na vratih v spalni obleki ter zaspalo mežikala v luč.

Njeni lasje so se svetili. Bila je cvetoča in mlada kakor deklica in svežost je dihala od nje. Toda njene oči so nemirno gorele.

»Kaj ti je?« je vprašal Allan.

Maud se je zmedeno nasmehnila. »Nič.« je odvrnila, »sanjam take neumnosti.« Sedla je na stol in si gladila lase. »Zakaj ne greš še spat?«

»Pisma morajo jutri s parnikom. Prehladila se boš, dragica.«

Maud je zmajala z glavo. »O ne, nasprotno.« je dejala, »tu je zelo vroče.« Pogledala ga je pozorno. »Poslušaj, Mac,« je nastavila, »zakaj mi skrivaš, kaj imaš z Lloydom?«

Allan se je nasmehnil ter počasi odvrnil: »Nikoli me nisi vprašala, Maud. Jaz pa tudi nisem hotel o tem govoriti, dokler je viselo vse v zraku.«

»Ali mi zdaj ne poveš?«

»Pač, Maud!«

In ji je razložil, zakaj gre. Naslonjen na divan ji

je z dobrodušnim nasmehom in povsem mirno razodel svoj načrt, prav tako kakor da hoče graditi most čez East River. Maud je sedela v spalni obleki pred njim, strmelata ni razumela. Ko pa je začela doumevati, je še bolj strmelala in njene oči so se vedno bolj širile, vedno bolj svetile. V glavi ji je postalo čisto vroče. Zdaj je končno naenkrat razumela njegovo delo zadnjih let, njegove poizkuse, njegove modele in gore samih načrtov.

Zdaj je tudi razumela, zakaj jo je silil, da odide: niti minute ni smel zamuditi! In je tudi razumela, zakaj morajo vsa ta pisma jutri s parnikom. Zdalo se ji je skoraj, kakor da zopet sanja...

Ko je Allan končal, je obsedela s široko razprtimi plamlečimi očmi, ki niso razodevale drugega kakor svetlobo in občudovanje. »No, zdaj veš, moja mala Maud!« je dejal Allan ter jo prosil, naj gre spat. Maud je stopila k njemu, ga objela, prišinsila nase z vsemi svojimi močmi ter ga poljubila na ustnice.

»Mac, moj Mac!« je zajecjajala.

Ko jo je Mac še enkrat prosil, naj leže k počitku, je v hipu ubogala ter še vsa omočena odšla. Nena-doma se ji je porodila misel, da je njegovo delo prav tako veliko kakor one velike simfonije, ki jih je slišala danes, prav tako veliko — samo čisto drugačno.

Na Allanovo začudenje se je pa čez nekaj minut vrnila. Prinesla je s seboj odejo, ter šepetajoč: »Delaj! delaj!« se skrčila k njemu na divan. Naslonila je glavo na njegova kolena in trdno zaspala.

Allan je prenehal ter jo pogledal. In je mislil, kako je lepa in ljubka, njegova mala Maud; tisočkrat bi dal zanjo svoje življenje.

Potem je pridno pisal dalje.

5.

Prihodnjo sredo se je Allan vkrcal z Maud in malo Edith na nemški trodnevni prekomornik na pot v Evropo. Hobby jih je spremljal »za osem dni«.

Maud je bila čudovitega razpoloženja. Njena naj-

veselejša dobra volja — kakor izza dekljčjih dni — se ji je povrnila, in ta dobra volja ji je trajala med vso vožnjo čez zimske in neprijazni ocean, dasi je moža videla le pri mizi ali zvečer. Smejoč se in veselo kramljajoč je stopicala zavila v kožuh v tenkih lakasnih čevljih po zamrzlih koridorjih na krovu.

Hobby je bil najpopularnejši mož na ladji. Od zdravniških blagajniških kabin gori do svetlega poveljniškega mostu, povsod je bil doma. Od ranega jutra do poznega večera ni bilo količka na ladji, kamor se ni slišal njegov jasni, nekoliko nosljajoči glas.

Allana pa niso ne slišali ne videli. Cel dan je bil zaposlen. Dve tipkarici na prekomorniku sta imeli med vso vožnjo polne roke dela s prepisovanjem njegovih pisem. Na stolne pisem je ležalo napisanih in naslovljenih v Allanovi kabini. Pripravljal se je za prvo bilko.

Pot ga je vodila najprej v Pariz. Od tu v Calais in Folkestone, kjer so vrtali tunel pod prelivom; Anglija se je olesla svojega smešnega strahu pred vpadom, ki ga lahko samo z eno baterijo zabrani. Tu je Allan ostal tri tedne. Potem so šli v London, Berlin, Essen, Leipzig, Frankfurt in spel nazaj v Pariz. Allan je oslal povsod po nekaj tednov. Predpoldne je delal zase, po obedu pa je imel dnevno konferenco z zastopniki velikih lvrdek, inženirji, tehniki, iznajditelji, geologi, geografi, oceanografi, statstiki in priznanimi glavami najrazličnejših fakultet. Armada mislecev iz vseh krajev Evrope, iz Francije, Anglije, Nemčije, Italije, Norveške, Rusije.

Če ni slučajno imel gostov, sta zvečer vočerjala sama z Maud.

Njena dobra volja je bila še zmerom izborna. Ozračje dela in priprav, ki je obdajalo moža, je tudi njo oživljalo. Pred tremi leti, ko jo svoji poroki, je bila popolovala s soprogom prav isto pot; takrat mu je mogla le težko odpustiti, da je čas zapravil večinoma s tujimi ljudmi in nerazumljivim delom. Zdaj, ko je doumela zmisel vseh teh konferenc in priprav, je seveda zadobilo vse drugo lice.